ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 3.6.2021
COM(2021) 283 final

2018/0197 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση του κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής

2018/0197 (COD)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σχετικά με τη

θέση του Συμβουλίου για την έκδοση του κανονισμού για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο [έγγραφο COM(2018) 372 final – 2018/0197 (COD)]:	29 Μαΐου 2018
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:	17 Οκτωβρίου 2018
Ημερομηνία γνωμοδότησης της Επιτροπής των Περιφερειών:	5 Δεκεμβρίου 2018
Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	26 Μαρτίου 2019
Ημερομηνία διαβίβασης της τροποποιημένης πρότασης [έγγραφο COM(2020) 452 final - 2018/0197 (COD)]:	28 Μαΐου 2020
Ζητήθηκε η γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, η οποία ωστόσο αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει	/
Ζητήθηκε η γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών, η οποία ωστόσο αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει	/
Ημερομηνία έγκρισης της θέσης του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση:	27 Μαΐου 2021

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πρόταση της Επιτροπής καθορίζει τους ειδικούς στόχους και το πεδίο εφαρμογής της στήριξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης («ΕΤΠΑ») και το Ταμείο Συνοχής ενόψει της συμβολής τους στον γενικό στόχο της ενίσχυσης της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής της Ένωσης που κατοχυρώνεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η θέση του Συμβουλίου σέβεται, με περιορισμένες εξαιρέσεις, την αρχιτεκτονική του κανονισμού και την επιλεξιμότητα των ταμείων που ορίζονται στους ειδικούς στόχους, καθώς

και το πεδίο εφαρμογής της στήριξης, όπως προτείνεται από την Επιτροπή.

Οι κυριότερες τροποποιήσεις αφορούν τα εξής:

- δυνατότητα εκπλήρωσης των απαιτήσεων συγκέντρωσης είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε επίπεδο κατηγορίας περιφερειών (αυξημένη ευελιξία)·
- περιορισμένη χαλάρωση των απαιτήσεων για τη θεματική συγκέντρωση μέσω των ακόλουθων:
    - μείωση των εφαρμοστέων κατώτατων ορίων συγκέντρωσης για σχετικά λιγότερο εύπορες χώρες ή περιφέρειες (κράτη μέλη με λόγο ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ίσο ή μικρότερο από το 100 % του μέσου όρου της ΕΕ, καθώς και για τις περιφέρειες μετάβασης και τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες)· από την άλλη πλευρά, για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και χώρες έχει θεσπιστεί ελάχιστη απαίτηση 30 % για τον στόχο πολιτικής 2 («μια πιο πράσινη Ευρώπη»)·
    - προσμέτρηση των φιλικών προς το περιβάλλον και το κλίμα δαπανών στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής στη θεματική συγκέντρωση·
    - εξαίρεση των ειδικών κονδυλίων για τις εξόχως απόκεντρες και αραιοκατοικημένες περιοχές από τους κανόνες συγκέντρωσης·
- μετατόπιση των ειδικών στόχων της «αστικής κινητικότητας» και της «ψηφιακής συνδεσιμότητας» από τον στόχο πολιτικής 3 στους στόχους πολιτικής που καλύπτονται από τη θεματική συγκέντρωση (στόχοι πολιτικής 2 και 1, αντίστοιχα). Ο αντίκτυπος μιας τέτοιας μετατόπισης έχει μετριαστεί με τον καθορισμό ανώτατου ορίου της μέγιστης επιτρεπόμενης συνεισφοράς από τους εν λόγω τομείς στις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης.

Σε σχέση με τους ειδικούς στόχους, δόθηκε πρόσθετη έμφαση στην ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών, καθώς και στις επενδύσεις στον πολιτισμό και τον βιώσιμο τουρισμό.

Όσον αφορά τις περιοχές που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της στήριξης, η κύρια αλλαγή αφορά την επιλεξιμότητα της στήριξης για επενδύσεις που σχετίζονται με ορυκτά καύσιμα, μέσω μιας πολύ περιορισμένης επιλεξιμότητας των επενδύσεων που σχετίζονται με το φυσικό αέριο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Ο αντίκτυπός της έχει μετριαστεί με τον περιοριστικό ορισμό των επιλέξιμων επενδύσεων, τον καθορισμό ανώτατου ορίου των πόρων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη των εν λόγω επενδύσεων (σε λιγότερο από το 1 % των συνολικών κονδυλίων του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής) και με χρονικούς περιορισμούς. Έχουν επίσης εισαχθεί ορισμένες περιορισμένες εξαιρέσεις στις γενικά εξαιρούμενες περιοχές, κατόπιν αιτιολόγησης, π.χ. για στοχευμένες επενδύσεις σε αερολιμενικές υποδομές και διαχείριση αποβλήτων. Οι εξαιρέσεις από τις επενδύσεις στον τομέα των ευρυζωνικών συνδέσεων και του τροχαίου υλικού καταργήθηκαν — γι' αυτές, οι αντίστοιχες προϋποθέσεις βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις θα εξακολουθήσουν να ισχύουν στο σύνολό τους.

Έχει εισαχθεί αναφορά στο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Οι εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής που θα μπορούσαν να ενεργοποιηθούν σε εξαιρετικές περιστάσεις έχουν περιοριστεί.

Τονίστηκαν οι στόχοι των ταμείων στο πλαίσιο της Συνθήκης και η συμβολή τους στην κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή, όπως επίσης και η σημασία των μειονεκτουσών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών και των περιοχών με φυσικά ή

δημογραφικά μειονεκτήματα. Στο πλαίσιο αυτό, έχει εισαχθεί ειδική διάταξη, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα διάθεσης πόρων για τις μειονεκτούσες περιοχές στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης που καταρτίζουν τα κράτη μέλη.

Η αστική διάσταση ενισχύθηκε με την αύξηση της απαίτησης διάθεσης πόρων για δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης από 6 % σε 8 % των εθνικών πόρων του ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη».

Επιπλέον, η νέα συνιστώσα των «διαπεριφερειακών επενδύσεων στην καινοτομία» μεταφέρθηκε από τον κανονισμό Interreg στον κανονισμό για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής και αποσαφηνίστηκε ο τρόπος διαχείρισής της.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η θέση του Συμβουλίου παρουσιάζει ισορροπημένο συμβιβασμό που σέβεται την ισορροπία και τους στόχους της πρότασης της Επιτροπής.